

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie planu działania na rzecz europejskiego przemysłu stalowego

COM(2013) 407 final

(2014/C 170/15)

Sprawozdawca: **Claude ROLIN**

Współsprawozdawca: **Zbigniew KOTOWSKI**

Dnia 3 lipca 2013 r. Komisja, działając na podstawie art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

planu działania na rzecz europejskiego przemysłu stalowego

COM(2013) 407 final.

Komisja Konsultacyjna ds. Przemian w Przemysle (CCMI), której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 21 listopada 2013 r.

Na 494. sesji plenarnej w dniach 10–11 grudnia 2013 r. (posiedzenie z 11 grudnia) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 156 do 5 – 9 osób wstrzymało się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 EKES z zadowoleniem przyjmuje plan działania na rzecz europejskiego przemysłu stalowego, który Komisja Europejska przedstawiła 11 czerwca br. EKES uważa, że plan działania na rzecz przemysłu stalowego to pierwszy krok we właściwym kierunku, a jednocześnie dowód uznania, że sektor stalowy to dla Europy sektor o znaczeniu strategicznym i siła napędowa wzrostu gospodarczego. Jednakże jego powodzenie zależeć będzie od realizacji zawartych w nim deklaracji.

1.2 Plan działania to konkretna propozycja, lecz jego wdrożenie zajmie wiele miesięcy, a nawet lat. Tymczasem przy tegorocznej dynamice spadku produkcji i przychodów niezbędne są szybkie działania, aby pomóc pracownikom dotkniętym przez kryzys i by przywrócić pozytywny klimat inwestycyjny w sektorze oraz w jego łańcuchach pochodnych. W przeciwnym razie może dojść do dalszego zamykania zakładów i do utraty większej liczby miejsc pracy. W tym kontekście EKES wzywa Komisję Europejską do jak najszybszego opublikowania harmonogramu z dokładnymi terminami realizacji planu działania. Należy go przedyskutować z partnerami społecznymi na następnym posiedzeniu grupy wysokiego szczebla.

1.3 Plan działania jest dość niejasny, jeśli chodzi o konkretne działania. Nie uwzględnia też należycie cyklicznego wymiaru kryzysu. Aby zachować strategiczne znaczenie tego sektora dla europejskiego przemysłu wytwórczego i dla zatrudnienia oraz zapobiec jego dalszemu kurczeniu się, EKES wzywa Komisję Europejską do podjęcia pilnych kroków, w tym do:

- przeprowadzenia z udziałem partnerów społecznych szczegółowej oceny istniejących mocy produkcyjnych;
- podjęcia środków ułatwiających wykorzystywanie i transport złomu i zapobieganie jego nielegalnemu wywozowi;
- wykorzystywania na szeroką skalę funduszy strukturalnych UE i zadbania o to, by przy ich udzielaniu uwzględniano w wystarczającym stopniu wymiar sektorowy;
- opracowania, przy wsparciu publicznym, środków o charakterze tymczasowym (jak np. skrócenie czasu pracy w Niemczech) i/lub wzmocnienia istniejących środków, by zapewnić utrzymanie miejsc pracy w przemyśle stalowym;
- pobudzania popytu w sektorach pochodnych względem branży stalowej, między innymi poprzez natychmiastowe wdrożenie środków zaproponowanych dla przemysłu motoryzacyjnego i budowlanego; ogólnie rzecz biorąc należy zachować właściwą równowagę między konsolidacją budżetową, tzn. środkami oszczędnościowymi, a aktywną polityką przemysłową tworzącą inwestycje i miejsca pracy⁽¹⁾; sam sektor motoryzacyjny i budowlany nie wystarczą do pobudzenia popytu na stal;
- istotnego zwiększenia wsparcia, w tym pomocy publicznej, dla inwestycji w rozwój nowych technologii i procesów, aby stymulować dalsze unowocześnianie instalacji i zakładów;

⁽¹⁾ CESE 1094/2013 – CCMI/108.

- wprowadzenia zrównoważonego modelu produkcji stali jako podstawy europejskiego przemysłu stalowego; należy opracować i pilnie rozpropagować europejskie normy zrównoważonego rozwoju, takie jak znak jakości dla stalowych wyrobów budowlanych (SustSteel);
- tego, by Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji nie skupiał się na działaniach ex post, ale na przewidywaniu zmian, czyli np. na ułatwianiu wprowadzania nowych technologii i pomaganiu pracownikom w dostosowywaniu się do nich.

1.4 Należy także położyć natychmiastowy nacisk na tworzenie zrównoważonej polityki europejskiej w zakresie klimatu, energii i handlu, co umożliwi przestawienie sektora na gospodarkę niskoemisyjną oraz energo- i zasobooszczędną, bez obciążania tymi kosztami jedynie unijnego przemysłu stalowego. Cel ten można także osiągnąć poprzez promowanie ambitnej polityki w zakresie badań, rozwoju i innowacji, np. w ramach programu „Horyzont 2020” oraz aktywne wspieranie stosowania nowych, czystszych i bardziej zasobo- i energooszczędnych technologii.

1.5 EKES popiera ogólny cel, którym jest przeciwdziałanie zmianie klimatu i popiera działania UE w tym zakresie. Należy jednak zwrócić szczególną uwagę na specyficzne cechy sektora stalowego, zwłaszcza te, które wiążą się z ograniczeniami technologicznymi, a także na starania, które już podjęto. Wyznaczone cele dla przemysłu stalowego muszą być możliwe do zrealizowania z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia. Należy je ustanawiać tak, aby przynajmniej najlepiej prosperujące podmioty w UE nie ponosiły dodatkowych kosztów wynikających z unijnej polityki związanej z klimatem, a zwłaszcza z unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS), przynajmniej do czasu osiągnięcia międzynarodowego kompleksowego porozumienia w sprawie zmiany klimatu, określającego te same cele i środki dla przemysłu stalowego na całym świecie.

1.6 W trzecim okresie handlu uprawnieniami do emisji, a także później, należy maksymalnie zwiększyć tymczasowe środki wyrównawcze mające zrekompensować wzrost cen energii elektrycznej w całej UE, który związany jest z systemem handlu emisjami. EKES wzywa Komisję, by dokładniej zbadała tę kwestię i szybko podjęła odpowiednie działania.

1.7 Komitet popiera koncepcję ustanowienia europejskiego systemu finansującego wdrażanie nowych i innowacyjnych technologii w sektorach energochłonnych, na który przeznaczano by przychody z aukcji uprawnień do emisji w ramach ETS.

1.8 Należy nadal propagować wprowadzanie przełomowych technologii, takich jak ULCOS. Zdaniem EKES-u bardzo ważne jest ściśle monitorowanie danych dotyczących emisji dwutlenku węgla oraz efektywności energetycznej hut stali.

1.9 Wzajemność i tworzenie równych warunków działania w skali światowej muszą być priorytetami Komisji Europejskiej. W sytuacji, kiedy takie równe warunki działania nie istnieją, a w krajach o gospodarkach wschodzących rozpowszechnia się protekcyjność, EKES wzywa Komisję do podjęcia bardziej zdecydowanych środków w obronie europejskiego przemysłu stalowego, w tym do ukierunkowanego i szybkiego zastosowania instrumentów ochrony handlu.

1.10 EKES z zadowoleniem wita przyjęcie ram jakości służących przewidywaniu zmian i restrukturyzacji oraz określających najlepsze praktyki w tej dziedzinie. Komitet uważa, że ramy te powinny być stosowane przez różne zainteresowane podmioty jako minimalna europejska norma dotycząca przewidywania zmian i zarządzania nimi w sposób odpowiedzialny społecznie, poprzez propagowanie szkoleń, podnoszenie umiejętności i w razie potrzeby wspieranie przekwalifikowania. Należy także wykorzystać te ramy do zwiększenia atrakcyjności europejskiego przemysłu stalowego z punktu widzenia młodych osób posiadających wysokie kwalifikacje. Ponadto należy opracować długoterminowe rozwiązania w odpowiedzi na zmianę pokoleniową. Partnerzy społeczni na wszystkich szczeblach mogą odegrać proaktywną rolę w tym zakresie.

1.11 EKES uważa, że sektor stalowy powinien mieć taki sam dostęp do istniejących funduszy europejskich, krajowych, i regionalnych co inne sektory, jeśli UE ma przestawić się na bardziej konkurencyjny sektor stalowy w sposób odpowiedzialny społecznie.

2. Wprowadzenie

2.1 W planie działania na rzecz konkurencyjnego i zrównoważonego przemysłu stalowego w Europie Komisja Europejska podkreśla, że „UE jest drugim pod względem wielkości producentem stali na świecie, wytwarzającym ponad 177 mln ton stali rocznie, co stanowi 11 % produkcji światowej”. Przemysł stalowy jest masowo obecny w całej Europie i liczy co najmniej 500 zakładów produkcyjnych rozmieszczonych w 24 państwach członkowskich.

2.2 EKES potwierdza, że europejski przemysł stalowy jest fundamentem dobrobytu w Europie i nieodłącznym elementem europejskiego łańcucha dostaw. Tworzy on i produkuje tysiące różnorodnych, innowacyjnych rozwiązań dotyczących produktów ze stali w Europie, co daje bezpośrednie i pośrednie zatrudnienie oraz utrzymanie milionom obywateli Europy.

2.3 Niestety, widać wyraźnie, że przemysł ten w sposób szczególnie dotkliwy odczuwa skutki kryzysu gospodarczego, który objął już wszystkie kraje Europy. Przemysł stalowy jest zależny od takich gałęzi, jak przemysł motoryzacyjny i budowlany, w których od 2008 r. nastąpił gwałtowny spadek działalności. To z kolei doprowadziło do zmniejszenia zapotrzebowania na stal w Europie.

2.4 Skutkiem spadku popytu na stal w Europie były tymczasowe lub stałe zamknięcia zakładów produkcyjnych oraz likwidacja ponad 60 tys. miejsc pracy w tym sektorze.

2.5 Żywotne znaczenie dla Europy ma szybkie podjęcie działań w celu opanowania obecnego kryzysu, który dotyka przemysł stalowy. Z tego względu EKES przyjmuje z zadowoleniem niedawną inicjatywę Komisji Europejskiej, by podjąć działania na rzecz wsparcia europejskiego przemysłu stalowego.

2.6 Komisja po raz pierwszy przedstawia szeroko zakrojony plan działania dotyczący sektora produkcji stali. Czyny to 11 lat po wygaśnięciu w 2002 r. traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali (EWWiS). Plan ten jest efektem wspólnych wysiłków podjętych przez Komisję i partnerów społecznych, by poczynić postępy w kwestii polityki przemysłowej – ogólnie i w głównych wytwórczych branżach przemysłu. Jest to również pierwszy krok w kierunku prawdziwej polityki przemysłowej, obejmującej politykę w zakresie handlu, badań i rozwoju, środowiska, klimatu i energii.

2.7 W planie przedstawiono szereg środków i zaleceń dotyczących popytu, energii i efektywności energetycznej, polityki w dziedzinie klimatu, konkurencji, handlu, surowców, badań i innowacji. Zalecenia dotyczą także aspektów społecznych, takich jak dostęp do europejskich funduszy strukturalnych w celu złagodzenia społecznych kosztów przewidywania zmian i zarządzania nimi oraz wspierania zatrudnienia młodzieży, by zwiększyć konkurencyjność sektora.

2.8 Partnerzy społeczni w sektorze stali wnieśli wkład w tę długoterminową strategię w ramach Europejskiego Komitetu Dialogu Społecznego, opracowując kompleksowy przegląd wyzwań, które stoją przed europejskim przemysłem stalowym. Ta wspólna analiza stanowiła punkt wyjścia dla obrad okrągłego stołu wysokiego szczebla, zwołanego przez Komisję Europejską z myślą o opracowaniu planu działania na rzecz konkurencyjnego i zrównoważonego przemysłu stalowego w Europie.

2.9 Stal to strategiczny fundament europejskiego przemysłu wytwórczego i w dalszym ciągu czynnik napędzający innowacje technologiczne, które mają kluczowe znaczenie dla tworzenia wartości w sektorach pochodnych, takich jak przemysł motoryzacyjny, budowlany, lotniczy i kosmiczny, energetyczny itp. Prężny sektor stalowy ma żywotne znaczenie dla Europy, jeśli ma ona osiągnąć cel polegający na wzroście udziału przemysłu w PKB z obecnego poziomu 15,2 % do 20 %⁽²⁾.

2.10 Europejski przemysł stalowy dysponuje wieloma atutami, takimi jak: nowoczesne zakłady, zaawansowane produkty, wymagający klienci wymuszający ciągły rozwój produktów, znaczący rynek wewnętrzny i wykwalifikowani pracownicy. Przemysł ten stoi jednak aktualnie w obliczu poważnych wyzwań, jakimi są: niski popyt, rosnące koszty energii, zależność od importowanych surowców oraz często nieuczciwa konkurencja.

2.11 Plan działania to dokument poruszający najważniejsze kwestie dotyczące sektora stalowego, a w szczególności zawierający wykaz możliwych środków, które muszą zostać wdrożone na różnych szczeblach instytucjonalnych i przez główne zainteresowane strony.

2.12 Komisja Europejska przewiduje powołanie oficjalnej grupy wysokiego szczebla, która będzie monitorowała wdrażanie planu oraz jego wpływ na konkurencyjność, stabilność i zatrudnienie w sektorze.

3. Uwagi Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

3.1 EKES odnotowuje z zadowoleniem, że Komisja Europejska zajęła się alarmującą sytuacją, w jakiej znajduje się europejski sektor stalowy. Konsultacje przeprowadzone z partnerami społecznymi i państwami członkowskimi dały im możliwość wyrażenia opinii na temat sektora i występujących w nim niedociągnięć, a także zaproponowania ewentualnych rozwiązań pozwalających utrzymać prężny sektor stali w Europie. Konsultacje te zakończyły się opracowaniem planu działania na rzecz konkurencyjnego i zrównoważonego przemysłu stalowego w Europie.

⁽²⁾ COM(2012) 582 final.

3.2 Plan ten jest pierwszym krokiem zmierzającym do tego, by pomóc sektorowi stalowemu stawić czoła dzisiejszym głównym wyzwaniom gospodarczym, społecznym i środowiskowym oraz stworzyć „nowe” ramy polityki przemysłowej, tak by utrzymać w Europie konkurencyjny przemysł stalowy i jego pracowników. Deklaracje przedstawione w planie działania są optymistyczne, lecz w ostatecznym rozrachunku jego powodzenie zależeć będzie od ich praktycznej realizacji. Plan ten wywrze swój potencjalny skutek jedynie wtedy, gdy zostanie oparty na jasno sformułowanej strategii krótko-, średnio- i długookresowej i pod warunkiem zapewnienia mu niezbędnych instrumentów prawnych, finansowych i logistycznych.

3.3 Z punktu widzenia EKES-u realizacja planu powinna umożliwić:

- Stworzenie warunków ramowych do utrzymania konkurencyjności międzynarodowej i zrównoważonego rozwoju europejskiego przemysłu stalowego w perspektywie krótko- i długoterminowej. Zdolność reagowania przemysłu na zmieniające się otoczenie gospodarcze warunkowana jest polityką w zakresie badań i innowacji, środowiska, energii, handlu, konkurencji i potrzeb konsumenta. Plan powinien być ukierunkowany na kształtowanie wspomnianych dziedzin polityki tak, aby odpowiednio sprostać wyzwaniom stojącym przed przemysłem stalowym.
- Wspieranie przemysłu stalowego – który dotkliwie odczuł i nadal odczuwa skutki kryzysu gospodarczego – w celu uporania się ze spadkiem koniunktury. Od czasu kryzysu przemysł stalowy zdecydowanie reagował na spadek popytu na stal poprzez wprowadzanie stałych i tymczasowych ograniczeń mocy produkcyjnych. Od 2008 r. w liczba miejsc pracy w przemyśle stalowym zmniejszyła się o 15,5 % (źródło: EUROFER).
- Zagwarantowanie, że przyszłość przemysłu stalowego w Europie nie będzie zagrożona. Zamknięte zakłady produkcyjne i wygaszone wielkie piece mogą nie zostać już zastąpione lub z powrotem uruchomione. Zdaniem EKES-u istnieje bardzo realne niebezpieczeństwo, że kiedy popyt znowu się pojawi, gospodarka UE stanie się strukturalnym importerem stali.
- Poprawę otoczenia biznesowego i regulacyjnego dla produkcji stali w Europie. Europejskie ceny surowców i energii, a także koszty regulacyjne są jedne z najwyższych na świecie. W porównaniu z USA ceny gazu w UE są trzy lub czterokrotnie wyższe, a ceny elektryczności dwukrotnie wyższe. Przewiduje się, że bez podjęcia odpowiednich kroków różnica ta jeszcze bardziej się zwiększy.
- Wspieranie pracowników i regionów mocno dotkniętych kryzysem, ale także pomaganie im w lepszym planowaniu zmiany i zarządzaniu nią poprzez propagowanie szkoleń, podnoszenie umiejętności i w razie potrzeby wspieranie przekwalifikowania. Zlikwidowano tysiące miejsc pracy, a jeszcze więcej z nich jest nadal zagrożonych. Ponadto miał miejsce ogólny wzrost liczby tymczasowych miejsc pracy, co utrudnia przekazywanie kluczowych umiejętności i wiedzy fachowej. W niektórych przypadkach może to mieć niekorzystny wpływ na jakość produkcji bądź zagrażać bezpieczeństwu pracowników.

Uwagi ogólne

3.4 Jednym z głównych celów komunikatu Komisji dotyczącego polityki przemysłowej jest zapewnienie, by sektor przemysłowy stanowił 20 % unijnego PKB do 2020 r. EKES popiera ten cel, ponieważ przyniósłby on korzyści także przemysłowi stalowemu. Jednakże cel ten może być bardzo trudny do osiągnięcia bez ułatwienia dostępu do instytucji finansowych takich jak Europejski Bank Inwestycyjny i Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju.

3.5 Sytuacja na rynku zmusi producentów stali do dalszego przeprowadzania trudnych zmian strukturalnych (nie można wykluczyć możliwości fuzji, przejęć i upadłości). Kosztowne inwestycje w innowacje, innowacyjne gatunki stali, poprawę gamy oferowanych wyrobów gotowych, dalsze ograniczenie kosztów danego rodzaju produktów, a także wprowadzenie usług z wykorzystaniem stali pochodzącej z własnej produkcji są konieczne, lecz ich finansowanie jest obecnie trudne bądź wręcz niemożliwe dla wielu producentów stali.

Odpowiednie ramy regulacyjne

3.6 Według niedawno zleconego przez Komisję badania dotyczącego oceny łącznych kosztów dla przemysłu stalowego UE, koszty regulacyjne w normalnych warunkach nie są główną przyczyną powstawania znacznych różnic w konkurencyjności cenowej. Jednakże w czasach kryzysu koszty regulacyjne UE mogą mieć znaczący wpływ na konkurencyjność przemysłu stalowego⁽³⁾. Ramy regulacyjne należy ocenić zarówno pod względem kosztów, jak i korzyści.

3.7 Partnerzy społeczni z sektora stali muszą być ściśle zaangażowani w ocenę ram regulacyjnych.

Zwiększanie popytu na stal

3.8 Komisja Europejska podkreśla, że „w UE popyt na stal zależy od sytuacji gospodarczej i finansowej kilku kluczowych sektorów wykorzystujących stal, takich jak na przykład budownictwo i przemysł motoryzacyjny”⁽⁴⁾. Niestety, obecny kryzys gospodarczy wywiera bardzo niekorzystny wpływ na popyt w tych sektorach, co powoduje spadek ogólnego popytu na stal.

3.9 W celu pobudzenia europejskiego popytu na stal Komisja zamierza oprzeć się na planie „CARS 2020”⁽⁵⁾ oraz na inicjatywie na rzecz wspierania zrównoważonego budownictwa⁽⁶⁾. Biorąc pod uwagę, że obecna sytuacja sektora stalowego wymaga pilnego rozwiązania, plany te nie są wystarczająco konkretne i nie wystarczą, by wywrzeć wpływ na sektor stalowy w krótkoterminowej perspektywie.

3.10 Popyt na stal można także pobudzić ułatwiając wdrażanie dużych przyszłościowych projektów infrastrukturalnych oraz zwiększając siłę nabywczą obywateli europejskich, aby ożywić koniunkturę na rynku wewnętrznym.

Równe warunki działania na szczeblu międzynarodowym

3.11 W ostatnim dziesięcioleciu przemysł stalowy UE był coraz bardziej poszkodowany z powodu nieuczciwych praktyk handlowych, działań protekcyjnych ze strony krajów trzecich, a także nadmiernej koncentracji producentów surowców. Dlatego też należy pilnie zbadać możliwości ukierunkowanego i szybkiego przeciwdziałania wszystkim nieuczciwym praktykom handlowym, których ofiarą padł europejski przemysł stalowy. Jest to tym pilniejsze, że w skali światowej sektor ten wykazuje nadwyżkę mocy produkcyjnych, w związku z czym niektóre państwa trzecie stosują nieuczciwe praktyki handlowe, by wyeksportować swoje nadwyżki produkcji.

Polityka w dziedzinie energii, klimatu, zasobów i efektywności energetycznej na rzecz zwiększenia konkurencyjności

3.12 Europejski przemysł stalowy będzie miał przed sobą przyszłość tylko wtedy, kiedy przedsiębiorstwa będą w awangardzie światowego rozwoju technologicznego, zwłaszcza jeśli chodzi o zastosowanie najnowszych technologii produkcyjnych związanych z ograniczeniem emisji CO₂ i efektywnością energetyczną, o ile ma to sens z ekonomicznego punktu widzenia.

3.13 Przemysł stalowy jest przemysłem energochłonnym, który obecnie w większym stopniu boryka się z wysokimi cenami energii niż większość jego międzynarodowych konkurentów. Ponieważ jest to także przemysł wysoce kapitałochłonny, stabilność, przewidywalność i międzynarodowa konkurencyjność cen energii ma kluczowe znaczenie dla długoterminowego rozwoju sektora.

3.14 Plan działania słusznie koncentruje się na tym, w jaki sposób wyroby i materiały stalowe mogą przyczynić się do ograniczenia emisji CO₂. Przy obecnym stanie technologicznym ta branża przemysłu jest już prawie na granicy możliwości, jeśli chodzi o procesy produkcyjne, w związku z czym nie może osiągnąć celów ustalonych przez Komisję do 2050 r. Znacznych ulepszeń można dokonać tylko za pomocą przełomowych technologii. Z tego względu sprawą najwyższej wagi stają się badania, rozwój i innowacje oraz środki na finansowanie badań i rozwoju. W tym kontekście EKES przyjmuje z zadowoleniem propozycję Komisji, by w ramach programu „Horyzont 2020” wspierać projekty w zakresie badań i rozwoju oraz projekty demonstracyjne i pilotażowe dotyczące nowych technologii ukierunkowanych na bardziej ekologiczne, zasobo- i energooszczędne rozwiązania.

3.15 Chociaż przy obecnym stanie technologicznym branża jest już prawie na granicy możliwości, nie wszystkie zakłady w pełni wykorzystały swój potencjał ulepszeń zmierzających do większej efektywności energetycznej i zasobooszczędności w oparciu o istniejące technologie. Należy zachęcać przedsiębiorstwa, by inwestowały w najlepsze dostępne techniki (BAT).

⁽³⁾ Centrum Studiów nad Polityką Europejską, *Assessment of Cumulative Cost Impact for the Steel Industry* [Ocena łącznych skutków kosztów ponoszonych przez przemysł stalowy], 2013.

⁽⁴⁾ COM(2013) 407.

⁽⁵⁾ COM(2012) 636 final.

⁽⁶⁾ COM(2012) 433 final.

3.16 Ceny zasobów i energii to obecnie czynniki napędzające innowacje. Wprawdzie główna odpowiedzialność za inwestowanie w badania, rozwój i innowacje spoczywa na przemyśle stalowym, to jednak konieczne jest większe wsparcie badań i rozwoju, projektów pilotażowych i demonstracyjnych, a także rozpowszechniania nowych technologii. Jako że głównym czynnikiem generującym koszty są surowce i energia, wyzwanie polega na tym, by zmniejszyć różnice w kosztach w stosunku do głównych konkurentów UE.

3.17 Kryzys i daleko idące ograniczenia budżetowe poważnie utrudniły ewentualne przyznanie rekompensaty dla producentów stali w niektórych państwach członkowskich, co może doprowadzić do stworzenia nierównych warunków w Europie.

Innowacje

3.18 W ostatnich dziesięcioleciach europejski przemysł stalowy utrzymywał przewagę konkurencyjną nad innymi producentami dzięki poprawie efektywności, innowacjom produktowym i znacznemu zwiększeniu wydajności pracy. Jednakże obecnie dodatkowe ulepszenia w tej dziedzinie są trudne do osiągnięcia, dopóki nie poprawi się sytuacja rynkowa i regulacyjne otoczenie biznesowe.

3.19 Rozwój nowych opłacalnych technologii musi iść w parze z poprawą konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw stalowych w stosunku do ich światowych konkurentów. Zmniejszenie zużycia energii i surowców w produkcji doprowadzi do obniżenia kosztów, dzięki czemu europejski przemysł stalowy stanie się bardziej konkurencyjny.

Wymiar społeczny: restrukturyzacja i zapotrzebowanie na umiejętności

3.20 W planie wskazuje się, że problem niedoboru wykwalifikowanej siły roboczej w przyszłości wynika przede wszystkim z piramidy wiekowej, nie bierze się jednak wystarczająco pod uwagę „utrąty” wiedzy i umiejętności w związku z restrukturyzacją. Zmiana pokoleniowa będzie ponadto wymagała rozwiązań systemowych, zwłaszcza w obliczu znacznego wzrostu bezrobocia wśród młodych ludzi.

3.21 Aby poradzić sobie z gorszą koniunkturą, utrzymać pracowników i zachować umiejętności mające kluczowe znaczenie dla przyszłości przemysłu stalowego, należy koniecznie promować środki tymczasowe służące wspieraniu pracowników.

Grupa wysokiego szczebla

3.22 Biorąc pod uwagę, jak pilna jest sprawa europejskiego sektora stalowego, rozczarowujące jest, że Komisja planuje, by grupa wysokiego szczebla spotykała się tylko raz w roku. Ze względu na obecną zmienną sytuację w sektorze konieczne jest ciągłe aktualizowanie informacji na ten temat, aby móc podejmować świadome decyzje.

3.23 Ponadto w ciągu 12 miesięcy od przyjęcia planu działania trzeba przeprowadzić ocenę jego wpływu na konkurencyjność europejskiego przemysłu stalowego. Aby ta ocena była jak najbardziej precyzyjna i obiektywna, kluczowe znaczenie ma włączenie partnerów społecznych w dyskusje. Konieczne jest zacieśnienie współpracy między pracodawcami i przedstawicielami pracowników, na szczeblu europejskim, krajowym, lokalnym i na poziomie poszczególnych firm, aby zaangażować ich we wdrażanie planu.

Bruksela, 11 grudnia 2013 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Henri MALOSSE

ZAŁĄCZNIK

do opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Następująca poprawka, która uzyskała poparcie co najmniej jednej czwartej oddanych głosów, została odrzucona w trakcie debaty (art. 54 ust. 3 regulaminu wewnętrznego):

Punkt 1.11

Zmienić

EKES uważa, że sektor stalowy powinien mieć taki sam dostęp do istniejących funduszy europejskich, ~~krajowych, i regionalnych~~ co inne sektory, jeśli UE ma przestawić się na bardziej konkurencyjny sektor stalowy w sposób odpowiedzialny społecznie.

Uzasadnienie

To krótsze sformułowanie pozwala uniknąć szczegółowego wymieniania funduszy i zapewnia podmiotom rynkowym dostateczną elastyczność, nie powodując zakłóceń na rynku tej branży.

Wynik głosowania

Za:	70
Przeciw:	77
Wstrzymało się:	12
